

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

СЕЛЕЗНЬОВ С.М.

ПОДАРУНКИ

П'єси для класичної гітари

Частина II

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТІВ МИСТЕЦТВ,
ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ МИСТЕЦТВ,
МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ**

Вінниця 2024

Рекомендовано вченою радою факультету мистецтв і художньо-освітніх технологій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Протокол № 4 від 08.11.2023р.) як навчально-методичний посібник для викладачів та студентів факультетів мистецтв, фахових коледжів мистецтв, мистецьких шкіл.

Рецензенти:

Щолокова О.П. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства Українського педагогічного університету імені Михайла Драгоманова

Брилін Б.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Селезньов С.М.

Подарунки. П'єси для класичної гітари. Частина II.

навчально-методичний посібник для викладачів та студентів факультетів мистецтв, фахових коледжів мистецтв, мистецьких шкіл. – Вінниця:

ТОВ Віндрук. – 2023. – 40 с.

У навчально-методичному посібнику представлені як авторські твори для гітари, так і відомі композиції в авторському аранжуванні. Детальні методичні рекомендації та вказівки автора допоможуть в роботі над п'єсами.

ВСТУП

У навчально-методичному посібнику представлені як авторські твори для гітари, так і відомі композиції в авторському аранжуванні. Детальні методичні рекомендації та вказівки автора допоможуть в роботі над п'єсами.

Запропоноване видання можна розділити на п'ять умовних частин.

Частина I – це нові авторські твори, більшість з яких публікується під вже звичними назвами Подарунок №... . До них належать і Варіації (для Дар'ї Демидової) – твір, який є більш інструктивно-технічним матеріалом, ніж художнім.

Частина II – це Вальс №3 для двох гітар, запропонований у двох варіантах (другий – більш легкий для опанування та виконання).

Частина III – нескладні та досить зручні аранжування відомих творів.

Частина IV – нові редакції Подарунків №1, №10 із збірки «Подарунки. П'єси для класичної гітари» (частина I).

Частина V – Варіації (варіант 2).

Представлені у посібнику твори вже багато років використовуються як складова частина гітарного репертуару на кафедрі музикознавства та інструментальної підготовки ВДПУ ім. М. Коцюбинського, в мистецьких школах Вінниччини та отримали позитивні відгуки як викладачів-гітаристів, так і учнів та студентів.

Автор висловлює щире подяку Прокопчуку К.А., Мозгальовій Н.Г., Козловському В.А., Маринчуку І.П., Селезньовій І.П. за постійну всебічну підтримку як при створенні музики, так і при підготовці посібника до видання. А також всім колегам, які вже використовують твори, представлені в посібнику, в своїй педагогічній діяльності.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

КОЛИСКОВА

В наш час розвитку цифрових технологій, коли всі, у тому числі діти, звикли здобувати інформацію швидко, а батьки і учні очікують більш швидких результатів в опануванні інструменту, «Колискову» можна виконувати вже на другому – третьому уроці (після вправи на чотирьох відкритих струнах), навіть коли ще не настав час вивчення знаків альтерації біля ключа, пояснення розміру 6/8, а пальці лівої руки ще не зовсім стійко розташовуються на грифі. (Щоб легше було притискати другий та третій лади, особливо на шостій струні, на перших уроках допоможе застосування каподастру).

«Колискова» – нескладний твір, але з повноцінною гітарною фактурою, де присутні мелодія, бас та середній голос; швидко опановується, легко пояснюється викладачем та засвоюється учнем, а навички, набуті в процесі роботи над ним (в тому числі і виконання флажолетів) будуть використані в наступних, більш складних, творах.

ВАРІАЦІЇ

За 35-річну педагогічну роботу автор зрозумів, що більшість дітей (навіть, якщо вони не мають виражених музичних здібностей) опановують інструмент достатньо швидко, за перші кілька місяців, якщо їх зацікавити зразу, на першому-другому уроці, використовуючи метод швидкого опанування гітарної фактури.

Ідея написання Варіацій прийшла автору на одному з перших занять з ученицею, яка вже опанувала первинні навички постановки обох рук, звуковидобування на відкритих струнах та розташування кількох нот на першій та другій струнах.

Першим твором, який виконала учениця на двох струнах (без нижнього голосу), був «Моя перша п'єса»: – кілька четвертних та восьмих нот, розташованих в більш-менш логічному порядку. Наступний твір створили разом за кілька хвилин і виконали практично з першої спроби, він і став темою варіацій.

Варіація №1. Наступним кроком, на думку автора, стало збагачення звучання цієї одноголосної мелодії басовою лінією (це, до речі, один з важливих факторів в зацікавленості учня, перевірений часом), тим більше, що майбутній гармонічний супровід (T-S-D) в створеній мелодії, передбачає в мі-мінорі лише один притиснутий бас.

Варіація №2 – якісний крок в опануванні гітарної фактури. Це вже повноцінна гітарна п'єса з мелодією, басом та акомпануючим голосом, викладеним інтервалами. Мета: розкриття понять мелодії та акомпанементу та їх динамічне співвідношення. Такт 5 – залишаємо пальці 1,2 на нотах до – ля, щоб полегшити виконання мізинцем ноти соль в наступному такті. Цієї рекомендації слід дотримуватись і в наступних варіаціях.

Варіація №3 – опанування розкладеного середнього голосу.

Варіація №4 – робота над якісним видобуванням чотирьохзвучних акордів (одночасне звучання всіх нот в акорді), але основна мета, враховуючи деяку стислість виконавського апарату учнів, – зняття напруги з правої руки одразу після виконання акорду. (Це є надзвичайно важливим й для учнів, у яких немає цієї проблеми взагалі, чи стислість виконавського апарату не є суттєвою, тому навичка, як знімати напругу з рук, не завадить нікому). У цій частині також можна попрацювати над арпеджіато.

Варіація №5 – пояснення розміру $\frac{3}{4}$; зміна розміру в середині п'єси; крапка біля ноти; співвідношення мелодії та акомпанементу.

Варіація №6 – пояснення розміру $\frac{6}{8}$; виконання мелодії на першій струні (акцент); можливе пояснення технології прибирання непотрібного в наступному такті басу; розташування пальців лівої руки по черзі (не ставити одразу весь акорд); змінювати акорди під час звучання басу (першої ноти в такті).

Варіація №7 – пояснення четвертних пауз (припинення звучання акорду на рахунок 2-ї шляхом розташування пальців на відповідних струнах); зняття напруги з правої руки після виконання акорду (аналогічно варіації №5); опрацювання арпеджіато.

Варіація №8 – пояснення шістнадцятих нот; зміна акордів під час звучання басу; акцент на першій струні.

Варіація №9 – одночасне звучання двох перших струн; приклад фактури нескладного гітарного акомпанементу.

Варіація №10 – чередування пауз у верхньому та нижньому голосі; використання двічі підряд пальця **p**.

Варіація №11 – пояснення тріолей; ведення мелодії на першій струні.

Варіація №12 – чергування фактур в одній варіації. Це сприяє розвитку уваги учня, його вмінню швидко перелаштуватись на фактурні зміни в тексті, а також навичці дивитись і думати наперед (в наступний такт). Зрозуміло, що варіантів komponування виконавського матеріалу може бути безліч (по одному такту, по два, по чотири), що залежить від завдань, які стоять перед учнем, його здібностей і підготовки та матеріалу, який викладач вважає необхідним для вивчення.

Варіація №13 – пояснення терміну «свінг».

Варіація №14 – пояснення виконання натуральних флажолетів (на відкритих струнах, на 12 та 7 ладах).

В кінці деяких частин рекомендується пояснення поняття *ritenuto* (макроцезури), а іноді можливо переходити з варіації в наступну варіацію без сповільнення (мікроцезури), просто закінчуючи «стару» музику і починаючи «нову». Кожну варіацію необхідно трактувати як невеличку, але повноцінну п'єсу з усіма вимогами до фразування, кульмінацій, динамічних відтінків.

Немає необхідності давати для вивчення всі запропоновані варіації підряд. Їх можна переставляти в залежності від нагальних завдань, які ставить викладач перед учнем.

Вважаю, що темою для варіацій може слугувати і особиста композиторська ідея викладача, і відома учневі мелодія пісні (взагалі це спрацьовує ефективніше ніж робота з незнайомим музичним матеріалом). При роботі зі знайомою мелодією рекомендується спочатку виконати її для учня з акомпанементом (одну з майбутніх варіацій), навіть якщо після цього учень почне вчити її лише у вигляді одноголосної мелодії.

Актуальним для вивчення варіацій став метод швидкого опанування гітарної фактури, який був опрацьований з певною кількістю учнів і дав позитивний результат. Але існує певне застереження при його використанні – не захоплюватись виконанням всіх варіацій підряд, адже деякі учні, які за кілька уроків пройшли всі варіації та досить якісно виконували весь твір з початку до кінця, при розборі нового твору, у фактурному плані значно простішому, не впевнено орієнтувались на грифі та стикались з проблемою пошуку нових нот, які не зустрічались у варіаціях.

Основна мета методу швидкого опанування гітарної фактури – повна зосередженість учня на роботі правої руки в той час, коли ліва постійно грає одну й ту ж саму мелодію. В цьому випадку учню не потрібно зосереджуватись на пошуку необхідних нот на грифі, розпорошуючи увагу на обидві руки, а концентрувати увагу лише на правій, де й відбуваються всі фактурні події. Навички, набуті в роботі над варіаціями, стануть в нагоді учневі при вивченні наступних, більш складних, творів.

Слід додати, що зазвичай, коли з'являється потреба вперше пояснити учневі ту чи іншу тему, пов'язану з фактурою, ритмом, прийомами гри, штрихами, динамічними відтінками тощо, автор спочатку проводить пояснення на відкритих струнах і лише коли впевнюється, що учень зрозумів новий матеріал, застосовує вище викладений метод.

ВАЛЬС №3

Вальс №3 – нескладна в опануванні, досить зручна п'єса, яку спроможний виконати учень вже на першому році навчання. Однак в творі присутні декілька епізодів, які можуть бути для нього відносно незручними. Це стосується застосування 4 п. лівої руки у тактах 6, 13, 30, а також з'єднання тактів 22-23. Тому автор пропонує інший варіант Вальса №3, в якому ці складності усунені за рахунок розвитку мелодії.

П'єса викладена повноцінною гітарною фактурою, з інтервалами у середньому голосі, що надає їй досить насиченого та виразного звучання.

Ідея написання партії другої гітари виникла на уроці під час роботи над твором. (Слід зауважити, що метод ансамблевої гри з учнем, починаючи з перших уроків, використовується автором вже багато років і не раз доводив свою надзвичайну ефективність). Саме тому п'єса публікується як твір для однієї гітари, так і для дуету.

В першому варіанті партії другої гітари теж присутні відносно складні для початківців, як ритмічні (т.т. 2, 6, 18,22), так і технічні (т.т. 18,22) фрагменти. Тому, враховуючи побажання багатьох своїх колег, які використовують цей твір в роботі зі своїми учнями вже багато років, автор у другому варіанті дещо спростив партію і другої гітари.

ПОДАРУНОК №2

Подарунок №2 – п'єса, написана у стилі swing, має тричастинну форму, нескладна та зручна для розучування та виконання. При роботі над твором певну складність можуть складати такти з наявністю повного बारे у 2,7 позиціях та притиснутим 4 п. на 5, 9 ладах відповідно (т.т. 4, 12, 27, 34, 42). Значно спрощує їх опанування те, що нота, яка притискається 4 п., залишається ще з попереднього такту і це дає можливість учневі зосередитись на осмисленому та підготовленому виконанню बारे.

Але основним завданням в роботі над твором є правильне виконання ритмічного малюнку свінг. Тому перед тим, як приступити до роботи над Подарунком №2 пропонується пограти вправи (спочатку просто на відкритих струнах), етюди чи менш складні твори, які написані в цьому стилі.

Також необхідно звернути увагу на басову лінію, підкреслюючи її рух, та дотримуватись аплікатурних рекомендацій, що прискорить та полегшить опанування твору.

ПОДАРУНОК №3.

Лірична п'єса написана у тричастинній формі. Творче застосування та поєднання динамічних відтінків, фразування та цезур, агогічних відхилень дозволить прозвучати першій частині твору цікаво та невимушено.

Музика другої частини тривожна та більш емоційна. Необхідно звернути увагу на півтоновий рух басів та досить розвинений середній голос, який час від часу перебирає на себе функцію мелодії.

Аплікатурні рекомендації дозволять розучити п'єсу швидше, а її виконання зробити більш зручним.

ПОДАРУНОК №4

В технічному і фактурному плані це найскладніший твір даного посібника. Враховуючи його динамічний, стрімкий характер та швидкий темп (від *allegro* до *vivace*) робота над ним має бути детальною, осмисленою та раціонально організованою. Необхідно звернути увагу на проведення мелодичної лінії в акордах середнього голосу (4,8 такти), а також на аплікатуру, яка допоможе опанувати текст.

ПОДАРУНОК №1

Вперше п'єса була надрукована у збірці С. Селезньов «Подарунки. П'єси для класичної гітари». На прохання викладачів та колег автора вона публікується і в цьому виданні.

П'єса цікава тим, що в ній представлені різноманітні прийоми виконання, корисні для розвитку техніки обох рук (арпеджіато, велике баре, флажолети, зміна позицій тощо). Відносну технічну складність являє собою якісне виконання переходу з другої у восьму позиції (т.т. 6-7, 16-17). Необхідно слідкувати за тим, щоб у т.т. 8, 17, 21 звучання мі малої октави не подовжувалося на наступні такти (припинити коливання 6 відкритої струни 2-им пальцем лівої руки).

Незначні зміни стосуються запису тексту першої частини (використано спрощений нотний запис), та аплікатури. Враховуючи, що деякі учні фізично та фізіологічно ще не готові до використання повного баре, у виносках пропонуються варіанти виконання цих епізодів без використання баре.

СХОДЖЕННЯ НА ЕВЕРЕСТ.

Вперше п'єса була надрукована у збірці С. Селезньов «Подарунки. П'єси для класичної гітари». (2006 р.)

Але, на відміну від подарунка №1, вона суттєво змінена та відредагована. В тексті з'явилися вступ та кода; в гармонії акомпанементу, майже в усіх тактах, де був присутній ля мінорний тризвук, відбулася його заміна септакордом ля мінору, що спростило виконання цих епізодів та стало збагаченням гармонічного фону; в ритмі деяких тактів дві восьмих на четверту долю замінені на четвертну, що спростило виконання стрибків та зробило їх зручнішими; у фактурі усунуті баре в другій позиції одночасно з 4 пальцем на 2 струні. Завдяки цим змінам п'єса стала значно зручнішою та легшою для вивчення.

Варіації

Дар'ї Демидовій

С. Селезньов

Moderato

0 1 3 1 1 2 1 0 2 0 1

1

2

3

4

5

6

7

7

65 8

Musical staff 65-68: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains four measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line, indicating a pickup or breath mark. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

69

Musical staff 69-72: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains four measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

73 9

Musical staff 73-80: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains eight measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

81 10

Musical staff 81-88: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains eight measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

89 11

Musical staff 89-92: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains four measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

93

Musical staff 93-96: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains four measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

97 12

Musical staff 97-104: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains eight measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

105 13 $\text{♪} = \overset{3}{\text{♪}}$

Musical staff 105-112: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains eight measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

113 14

Musical staff 113-116: Treble clef, key signature of one sharp (F#). The staff contains four measures of music. Each measure begins with a slash and a vertical line. The notes are eighth notes, and the bass line consists of whole notes.

Вальс №3

(Вар. 1)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

The musical score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 3/4. The piece is marked 'Allegretto'. The score consists of 32 measures, divided into eight systems of four measures each. The notation includes various ornaments such as mordents and grace notes, and includes fingering numbers (1, 2, 3, 4) and breath marks (V). The piece concludes with a double bar line and a fermata over the final chord.

Вальс №3

(Вар. 2)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

The musical score is written on a single staff in treble clef, 3/4 time, and D major. It consists of 32 measures, divided into eight systems of four measures each. The tempo is marked 'Allegretto'. The score includes various musical notations such as triplets, sixteenth notes, and vibrato markings. Fingering and vibrato markings are indicated throughout the piece.

Measures 1-4: First system. Measure 1 has a triplet of eighth notes. Measure 3 has a triplet of eighth notes. Measure 4 has a sixteenth note followed by a triplet of eighth notes.

Measures 5-8: Second system. Measure 5 has a first finger fingering. Measure 8 has a vibrato marking.

Measures 9-12: Third system. Measure 9 has a first finger fingering. Measure 10 has a second finger fingering. Measure 11 has a fourth finger fingering. Measure 12 has a vibrato marking and a 'V' marking.

Measures 13-16: Fourth system. Measure 13 has a triplet of eighth notes. Measure 14 has a triplet of eighth notes. Measure 15 has a first finger fingering and a third finger fingering. Measure 16 has a vibrato marking and a 'XII' marking.

Measures 17-20: Fifth system. Measure 17 has a fourth finger fingering. Measure 18 has a fourth finger fingering. Measure 19 has a vibrato marking and a 'V' marking. Measure 20 has a vibrato marking.

Measures 21-24: Sixth system. Measure 21 has a triplet of eighth notes. Measure 22 has a first finger fingering and a second finger fingering. Measure 23 has a triplet of eighth notes. Measure 24 has a triplet of eighth notes and a first finger fingering.

Measures 25-28: Seventh system. Measure 25 has a first finger fingering and a zero fingering. Measure 26 has a second finger fingering. Measure 27 has a third finger fingering. Measure 28 has a third finger fingering.

Measures 29-32: Eighth system. Measure 29 has a triplet of eighth notes. Measure 30 has a triplet of eighth notes. Measure 31 has a first finger fingering and a second finger fingering. Measure 32 has a vibrato marking and a 'XII' marking.

Подарунок №2

Вадиму Козловському

С. Селезньов

Swing ♩ = $\overset{3}{\text{♩}}$

Measures 1-4 of the piece. The music is in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first measure starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a 4/4 time signature. The melody begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, and then a triplet of eighth notes (A4, B4, C5). The bass line consists of a half note G3. The dynamic marking *mf* is present. Measure 2 continues the triplet and adds a quarter note D5. Measure 3 continues the triplet and adds a quarter note E5. Measure 4 concludes the triplet and adds a quarter note F#5. A second ending bracket labeled 'II' spans measures 5-8.

Measures 5-8 of the piece. The melody continues with eighth notes and quarter notes. The bass line features a half note G3 in measure 5, followed by quarter notes F#3, E3, and D3 in measures 6, 7, and 8 respectively. A first ending bracket labeled 'I' spans measures 7-8.

Measures 9-12 of the piece. The melody continues with eighth notes and quarter notes. The bass line features a half note G3 in measure 9, followed by quarter notes F#3, E3, and D3 in measures 10, 11, and 12 respectively. A second ending bracket labeled 'II' spans measures 11-12.

Measures 13-16 of the piece. The melody continues with eighth notes and quarter notes. The bass line features a half note G3 in measure 13, followed by quarter notes F#3, E3, and D3 in measures 14, 15, and 16 respectively. A first ending bracket labeled 'I' spans measures 15-16.

Measures 17-20 of the piece. The melody continues with eighth notes and quarter notes. The bass line features a half note G3 in measure 17, followed by quarter notes F#3, E3, and D3 in measures 18, 19, and 20 respectively. A first ending bracket labeled 'I' spans measures 17-18, and a second ending bracket labeled 'II' spans measures 19-20.

Measures 21-24 of the piece. The melody continues with eighth notes and quarter notes. The bass line features a half note G3 in measure 21, followed by quarter notes F#3, E3, and D3 in measures 22, 23, and 24 respectively. A third ending bracket labeled 'III' spans measures 21-22.

25 I 0 1 2 4 1 2 4 VII VII

29 4 1 1 3 4 4

33 II

37

41 II

44 X 4 2

Подарунок №3

Надії Плузніковій

С. Селезньов

Andante

Musical notation for measures 1-3. Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 4/4 time signature. Measure 1 starts with a half rest followed by a quarter note G4. Measure 2 contains a triplet of eighth notes (A4, B4, C5) and a quarter note D5. Measure 3 contains a quarter note E5, a quarter note F#5, and a quarter note G5. Fingerings: 1, 3, 2, 4, 2, 0, 1. Dynamics: *mf*.

Musical notation for measures 4-6. Measure 4 starts with a half rest followed by a quarter note G4. Measure 5 contains a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. Measure 6 contains a quarter note D5, a quarter note E5, and a quarter note F#5. Fingerings: 4, 1, 3, 2, 1, 7, 4, 2, 7, 4, 4, 7, 4, 4, 0, 1. Dynamics: *p*.

Musical notation for measures 7-9. Measure 7 contains a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 8 contains a quarter note C5, a quarter note D5, and a quarter note E5. Measure 9 contains a quarter note F#5, a quarter note G5, and a quarter note A5. Fingerings: 1, 4, 3, 2, 7, 4, 4, 7, 4, 4, 2, 4, 1, 3, V, 4. Dynamics: *f*.

Musical notation for measures 10-12. Measure 10 contains a half note G4. Measure 11 contains a half note A4. Measure 12 contains a half note B4. Fingerings: II, 4, III, 4, XII, 4, XII, 5. Dynamics: *p*.

Musical notation for measures 13-15. Measure 13 contains a half note G4. Measure 14 contains a half note A4. Measure 15 contains a half note B4. Lyrics: *p* i m i m i p i i p i p i p i. Dynamics: *p* and *mp*.

Musical notation for measures 16-17. Measure 16 contains a half note G4. Measure 17 contains a half note A4. Fingerings: 2, 1, 2, 3, 2, 3. Dynamics: *mf*.

19

f

22

mf *p*

25

f

28

mf

31

p

34

f

37

f *a*

Подарунок №4

Володимиру Левицькому

С. Селезньов

Allegro

Musical notation for measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The first measure starts with a half rest followed by a quarter note G4, then a quarter note A4, and a quarter note B4. The second measure has a quarter rest, a quarter note C5, a quarter note D5, and a quarter note E5. The third measure has a quarter rest, a quarter note F5, a quarter note G5, and a quarter note A5. The fourth measure has a quarter rest, a quarter note B5, a quarter note C6, and a quarter note D6. Fingerings are indicated: 3 for the first note, 1-1 for the second, 2 for the third, and 4 for the fourth. A *mf* dynamic marking is present below the first measure.

Musical notation for measures 5-8. Measure 5 continues the melodic line with notes G4, A4, B4, and C5. Measure 6 has notes D5, E5, F5, and G5. Measure 7 has notes A5, B5, C6, and D6. Measure 8 has notes E6, F6, G6, and A6. Fingerings include 1, 2, 3, 4, and 1. A *p* dynamic marking is present below the first measure.

Musical notation for measures 9-10. Measure 9 features a piano introduction with notes G4, A4, B4, and C5. Measure 10 features a forte introduction with notes D5, E5, F5, and G5. Fingerings include 1, 2, 3, 4, and 1. A *p* dynamic marking is present below the first measure, and a *f* dynamic marking is present below the second measure.

Musical notation for measures 11-13. Measure 11 has notes G4, A4, B4, and C5. Measure 12 has notes D5, E5, F5, and G5. Measure 13 has notes A5, B5, C6, and D6. Fingerings include 1, 2, 3, 4, and 1. A *sp* dynamic marking is present below the first measure.

Musical notation for measures 14-16. Measure 14 has notes G4, A4, B4, and C5. Measure 15 has notes D5, E5, F5, and G5. Measure 16 has notes A5, B5, C6, and D6. Fingerings include 1, 2, 3, 4, and 1. A *f* dynamic marking is present below the first measure.

17

p

21

p

25

f

27

sp

30

f

Вальс №3

(Вар. 1)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

Measures 1-4 of the waltz. The right hand features a melody of dotted half notes with fingerings 4, 3, 1, 2. The left hand plays a rhythmic accompaniment of eighth notes with fingerings 2, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2.

Measures 5-8 of the waltz. The right hand continues the melody with fingerings 1, 4, 1, 1. The left hand accompaniment includes fingerings 2, 2, 4, 3, 1, 2, 1.

Measures 9-12 of the waltz. Measure 10 contains a first ending bracket. Measure 11 features a fermata and a 'V' marking. The left hand accompaniment includes fingerings 1, 2, 4, 2, 1, 2, 1, 1.

Measures 13-16 of the waltz. Measure 14 contains a second ending bracket. Measure 15 features a fermata and a 'XII' marking. The left hand accompaniment includes fingerings 4, 3, 1, 1, 4, 1, 2, 4, 2, 1.

17 $\frac{4}{4}$ V

21 $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{2}{4}$

25 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{4}$

29 $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ XII

Вальс №3

(Вар. 2)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

Measures 1-4 of the waltz. The right hand features a triplet of eighth notes on the first measure, followed by dotted half notes. The left hand plays a rhythmic eighth-note pattern with a sharp sign on the second measure.

Measures 5-8. The right hand continues with dotted half notes. The left hand features a triplet of eighth notes in measure 5, followed by a sequence of eighth notes with a sharp sign in measure 6.

Measures 9-12. Measure 9 includes a sharp sign on the second measure. Measure 10 has a 'V' marking above the staff. Measure 11 includes a '4' marking above the staff. Measure 12 includes a '2' marking above the staff. A circled '2' is placed below the left hand staff, indicating a second ending.

Measures 13-16. Measure 13 includes a triplet of eighth notes. Measure 14 includes a sharp sign on the second measure. Measure 15 includes a '1' marking above the staff and a '3' marking above the staff. Measure 16 includes a '12' marking above the staff. A circled '2' is placed below the left hand staff, indicating a second ending.

17 $\frac{4}{4}$ V

Musical score for measures 17-20. The top staff shows chords and single notes. The bottom staff shows a melodic line with fingerings (1, 2, 4, 2, 1, 3, 4) and a circled 2 below the first measure.

21

Musical score for measures 21-24. The top staff shows chords and single notes. The bottom staff shows a melodic line with fingerings (1, 2, 3, 1, 3, 1) and a circled 2 below the first measure.

25

Musical score for measures 25-28. The top staff shows chords and single notes. The bottom staff shows a melodic line with fingerings (2, 1, 3, 4, 1, 3, 2, 1, 1) and a circled 2 below the first measure.

29 XII

Musical score for measures 29-32. The top staff shows chords and single notes. The bottom staff shows a melodic line with fingerings (4, 3, 1, 1, 4, 1, 2, 2, 2) and a circled 2 below the first measure.

Гімн України

М. Вербицький
аранж. С. Селезньов

Maestoso

First system of musical notation (measures 1-3). The music is in 4/4 time. The first measure starts with a dynamic marking of *f*. The melody features a dotted quarter note followed by an eighth note, then a quarter note. The bass line includes a triplet of eighth notes and a quarter note. Fingerings are indicated with numbers 1, 2, 3, and 4.

Second system of musical notation (measures 4-5). The melody continues with a dotted quarter note and an eighth note. The bass line features a triplet of eighth notes and a quarter note. A double bar line is present between measures 4 and 5.

Third system of musical notation (measures 6-7). The melody includes a dotted quarter note and an eighth note. The bass line has a triplet of eighth notes and a quarter note. Dynamics *p* and *mp* are indicated. A double bar line is present between measures 6 and 7.

Fourth system of musical notation (measures 8-9). The melody consists of quarter notes. The bass line includes a triplet of eighth notes and a quarter note. A dynamic marking of *cresc.* is present. A double bar line is present between measures 8 and 9.

Fifth system of musical notation (measures 10-12). The melody features a dotted quarter note and an eighth note. The bass line includes a triplet of eighth notes and a quarter note. A dynamic marking of *mp* is present. A double bar line is present between measures 10 and 11.

16

cresc. *f*

19

f

22

25

mp

28

cresc. *f*

31

Чорнії брови

Українська народна пісня

аранж. С. Селезньов

Andante

First system of musical notation (measures 1-4). The piece is in 3/4 time and D major. The melody is written in treble clef, and the accompaniment is in bass clef. The first measure starts with a piano (p) dynamic. The second measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure, and another '4' is written above the second measure. A '3' is written below the second measure. A '1' is written above the third measure. A '4' is written above the fourth measure. A '0' is written above the fifth measure.

Second system of musical notation (measures 5-8). The melody continues in treble clef. A 'V' (trill) is indicated above the first measure. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure. A '4' is written above the second measure. A '1' is written above the third measure. A '4' is written above the fourth measure. A '2' is written below the first measure. A '3' is written below the second measure.

Third system of musical notation (measures 9-12). The melody continues in treble clef. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure. A '3' is written below the first measure. A '1' is written above the second measure. A '2' is written above the third measure. A '1' is written above the fourth measure. A '2' is written below the first measure. A '1' is written below the second measure. A '2' is written below the third measure. A '1' is written below the fourth measure.

Fourth system of musical notation (measures 13-16). The melody continues in treble clef. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '2' is written above the first measure. A '1' is written above the second measure. A '2' is written above the third measure. A '3' is written above the fourth measure. A '1' is written below the first measure. A '2' is written below the second measure. A '3' is written below the third measure. A '2' is written below the fourth measure.

Fifth system of musical notation (measures 17-20). The melody continues in treble clef. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure. A '3' is written above the second measure. A '1' is written above the third measure. A '4' is written above the fourth measure. A '1' is written above the fifth measure. A '1' is written above the sixth measure. A '1' is written above the seventh measure. A '2' is written above the eighth measure. A '4' is written above the ninth measure. A '2' is written below the first measure. A '1' is written below the second measure. A '2' is written below the third measure. A '3' is written below the fourth measure. A '2' is written below the fifth measure. A '1' is written below the sixth measure. A '2' is written below the seventh measure. A '1' is written below the eighth measure. A '2' is written below the ninth measure. A '4' is written below the tenth measure. A '2' is written below the eleventh measure. A '5' is written below the twelfth measure.

Sixth system of musical notation (measures 21-24). The melody continues in treble clef. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure. A '1' is written above the second measure. A '2' is written above the third measure. A '1' is written above the fourth measure. A '4' is written above the fifth measure. A '4' is written above the sixth measure. A '0' is written above the seventh measure. A '3' is written above the eighth measure. A '2' is written below the first measure. A '1' is written below the second measure. A '2' is written below the third measure. A '3' is written below the fourth measure. A '2' is written below the fifth measure. A '1' is written below the sixth measure. A '2' is written below the seventh measure. A '3' is written below the eighth measure. A '2' is written below the ninth measure. A '3' is written below the tenth measure.

37

4

1

42

1

3

3

4

2

47

xii

⑤ 0 0

p i

1

3

3

53

58

4

2

3

1

2

61

xii

Чарівна скрипка

І. Поклад
аранж. С. Селезньов

Allegretto

First system of musical notation (measures 1-3). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, and D5. The bass line consists of quarter notes G2, F2, E2, and D2. Fingerings are indicated: 2, 1, 3, 3 for the first four notes. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte). There are accents (>) over the first and third notes of the second measure.

Second system of musical notation (measures 4-6). The melody continues with eighth notes. The bass line has quarter notes. Fingerings include 3, 4, 3, 1, 3, 2. There is an accent (>) over the final note of the second measure.

Third system of musical notation (measures 7-9). The melody features a quarter note G4 with an accent (>). The bass line has quarter notes. A first ending bracket labeled 'I' spans measures 8 and 9. Fingerings include 2, 3, 2.

Fourth system of musical notation (measures 10-12). The tempo marking *rit.* (ritardando) is present. The melody has a quarter note G4 with an accent (>). The bass line has quarter notes. A fourth ending bracket labeled '4' spans measures 11 and 12. There are accents (>) over the first and third notes of the second measure.

Fifth system of musical notation (measures 13-15). The melody continues with eighth notes. The bass line has quarter notes. A first ending bracket labeled 'I' spans measures 14 and 15. Fingerings include 1, 2. There are accents (>) over the first and third notes of the second measure.

Sixth system of musical notation (measures 16-18). The tempo marking *rit.* (ritardando) is present. The melody has a quarter note G4 with an accent (>). The bass line has quarter notes. There are accents (>) over the first and third notes of the second measure.

19

22

25

I

rit.

28

I

31

33

rit.

II

V

Подарунок №1

Дмитру Плужникову

С. Селезньов

Allegro risoluto ♩ = 104

Measures 1-5 of the piece. The music is in G major and 2/4 time. It features a strong *f* dynamic. The right hand plays chords and single notes, while the left hand plays chords and triplets. Fingerings are indicated with numbers 1-3. An *accia* (*a*) is marked above the first measure of the second system.

Measures 6-10. Measure 6 starts with a *p* dynamic. Measure 7 contains a triplet. Measure 8 has a *rit.* marking. Measure 9 has a *rit.* marking. Measure 10 ends with a double bar line. Roman numerals VIII and XII are indicated above the staff.

Measures 11-14. Measure 11 starts with a *p* dynamic. Measure 12 has an *accia* (*a*) marking above the staff. Measure 13 has an *accia* (*a*) marking above the staff. Measure 14 has an *accia* (*a*) marking above the staff.

Measures 15-18. Measure 15 has a *rit.* marking. Measure 16 has a *rit.* marking. Measure 17 has a *rit.* marking. Measure 18 has a *rit.* marking. Roman numerals VIII and XII are indicated above the staff.

Measures 19-21. Measure 19 has a *rit.* marking. Measure 20 has a *rit.* marking. Measure 21 has a *rit.* marking. Roman numerals VIII and XII are indicated above the staff.

Measures 22-24. Measure 22 has a *rit.* marking. Measure 23 has a *rit.* marking. Measure 24 has a *rit.* marking. Roman numerals VIII and XII are indicated above the staff.

Fingering diagram for measure 18, showing a triplet of eighth notes with fingerings 3, 2, 1. Roman numeral VIII is indicated above the staff.

Fingering diagram for measure 21, showing a triplet of eighth notes with fingerings 3, 2, 1. Roman numeral VIII is indicated above the staff.

Сходження на Еверест

Олександр Мартиненку

С. Селезньов

Allegro ♩ = 116

p *poco a poco cresc.*

f *p* *f*

f *p* *f*

p *mf* *p* *f*

f *p* *f*

f

25 V 4 4 3 0 3 3 V

p

28 V 4 4 3 0 3 3 V

f

32

35 rit.

poco a poco dim.

f

Варіації

(Вар. 2)
Дар'ї Демидовій

С. Селезньов

Moderato

0 1 3 1 1 2 1 0 2 0 1

5 2 0 3 3

9 1 3 3 3 3 4 4 3

13 3 3 3 4 3

17 2 3 2 3 3 1 4 4 3

21 3 2 3 3 1 4

25 3

29

33 4

Musical staff 33-36: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 33-36. Measure 33 starts with a boxed number '4'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 35-36.

37

Musical staff 37-40: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 37-40. Measure 37 starts with a boxed number '4'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 39-40. The staff ends with a 3/4 time signature.

41 5

Musical staff 41-48: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 41-48. Measure 41 starts with a boxed number '5'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 47-48. The staff ends with a 3/4 time signature.

49

Musical staff 49-56: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 49-56. Measure 49 starts with a boxed number '5'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 55-56. The staff ends with a 6/8 time signature.

57 6

Musical staff 57-60: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 57-60. Measure 57 starts with a boxed number '6'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 59-60. The staff ends with a 6/8 time signature.

61

Musical staff 61-64: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 61-64. Measure 61 starts with a boxed number '6'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 63-64. The staff ends with a 6/8 time signature.

65

Musical staff 65-68: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 65-68. Measure 65 starts with a boxed number '6'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 67-68. The staff ends with a 6/8 time signature.

69

Musical staff 69-72: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 69-72. Measure 69 starts with a boxed number '6'. The staff contains chords and a melodic line with a slur over measures 71-72. The staff ends with a 4/4 time signature.

73 7

77

81 8

83

85

87

89 9

93

97 10

Musical notation for measures 97-100. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains four measures of music, primarily featuring chords and some melodic lines. The lower staff is in bass clef and contains four measures of accompaniment, including chords and eighth-note patterns.

101

Musical notation for measures 101-104. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains four measures of music, primarily featuring chords and some melodic lines. The lower staff is in bass clef and contains four measures of accompaniment, including chords and eighth-note patterns.

105 11

Musical notation for measures 105-106. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains two measures of music, each featuring a triplet of eighth notes. The lower staff is in bass clef and contains two measures of accompaniment, including chords and eighth-note patterns.

107

Musical notation for measures 107-108. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains two measures of music, each featuring a triplet of eighth notes. The lower staff is in bass clef and contains two measures of accompaniment, including chords and eighth-note patterns.

109

Musical notation for measures 109-110. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains two measures of music, each featuring a triplet of eighth notes. The lower staff is in bass clef and contains two measures of accompaniment, including chords and eighth-note patterns.

111

Musical notation for measures 111-112. The system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It contains two measures of music, each featuring a triplet of eighth notes. The lower staff is in bass clef and contains two measures of accompaniment, including chords and eighth-note patterns.

113 12

117

121 13 $\text{♩} = \text{♩} \text{ } \overset{\frown}{\text{3}}$

125

129 14

133

Зміст

Вступ	3
Методичні рекомендації	4
1. Колискова С. Селезньов	10
2. Варіації С. Селезньов	11
3. Вальс (варіант 1) С. Селезньов	13
4. Вальс (варіант 2) С. Селезньов	14
5. Подарунок 2 С. Селезньов	15
6. Подарунок 3 С. Селезньов	17
7. Подарунок 4 С. Селезньов	19
8. Вальс для двох гітар (варіант 1) С. Селезньов	21
9. Вальс для двох гітар (варіант 2) С. Селезньов	23
10. Гімн України М. Вербицький, аранж. С. Селезньов	25
11. Чорнії брови укр. нар. пісня, аранж. С. Селезньов	27
12. Зелені рукави англ.нар.пісня, аранж. С. Селезньов	28
13. Чарівна скрипка І. Поклад, аранж. С. Селезньов	30
14. Подарунок 1 С. Селезньов	32
15. Сходження на Еверест С. Селезньов	33
16. Варіації (варіант 2) С. Селезньов	35

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Селезньов Сергій Михайлович

ПОДАРУНКИ. П'єси для класичної гітари. Частина II

Редактор: Прокопчук К.А. – старший викладач Білогородської школи мистецтв
Дизайн обкладинки: Козловський В.А.

Підписано до друку 4. 12. 2023 р. Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 4,62.
Віддруковано ТОВ "Віндрук", зам. № 4_12_23

ТОВ "Віндрук", 21020, м. Вінниця, вул. Арабея, 3.
Свідоцтво: серія ДК № 4548 від 21.05.2013 р.